

Előfizetési ár:

Egész évre	4 K.
Fél évre	2 K.
Negyed évre	1 K.
Egyes szám 20 f.	

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Kiadja az Orsz. Erdészeti Egyesület
(Budapest, V Alkotmányutca 8. sz.)

Felolós szerkesztő:

TÖRÖK SÁNDOR m. k. erdőmester,
erdőéri szakiskolai igazgató.

AZ ERDŐ

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmondsor vagy annak helye 40 f. Egész oldal 40 K. Fél oldal 20 K. Negyed oldal 10 K. Nyolczad oldal 5 K.

Többszörös megjelenés esetén engedmény megegyezés szerint.

Előfizetők részére az állásinklát és kereslet rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

Az előfizetési ár „Az Erdő kiadóhivatala“ czfémén Temesvár-Belváros, Uhrmann Henrik papirkereskedése, küldendő.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) „Az Erdő“ szerkesztőségéhez, — Temesvár 3, Vadászerdői erdőéri szakiskola.

Az Erdő munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalan származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erd. Egyes. által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározando módon — erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

Tartalom:

—y —y.: Az erdő.

Figyelmeztetés.

A csemetekerti és erdősírtési munkálatokról.

(R.): Ültessünk gyümölcsfákat.

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztár erdőaltiszti és erdőéri tagjai.

Különlélek. 1. Vadőr és orvvadász. 2. A vadorzók ellen.

Székely József: A vadásznaptárak hibái.

Álláskereslet.

Lőjegyzék.

Felhívás az előfizetés megújítására.

Előfizetések nyugtázása.

Hirdetések.

A tárczában:

Pálosi Dénes: Gazi bátyánk véleménye a városi vadászokról.

Az erdő.

Írta: —y —y.

»Tiszteljük az erdőket, mert azok a mi jólétünk előmozdítói.« Az »Erdő-őr«-nek — alsóbb erdészeti szakoktatásunk régóta használt s ez idő szerint is egyedüli kézi könyvének — e buzdító jelmondatával foglalkozom rövid néhány sorban, hogy »Az erdő« hasábjain az erdőt ajánljam szives olvasóink szeretetébe.

Ugy vagyunk az erdővel is, mint ahogy halhatatlan koszorús költőnk verses levelében írja István öccsének, hogy az édes anyja birhatásának a fogalmát csak elvesztésének nagy mértékével lehet értékelni. Mert az erdő a teremtmények nagy részének, az élő világ nagy csoportjának egyik legfontosabb éltető eleme.

Az erdőnek ugyanis nem legfőbb rendeltetése, nem is elsőrendű célja a fatermelés; amint azt a mi népünk, és talán sokan a mi uraink közül is gondolják, hanem az erdőnek igen sokféle s bizony az emberek gazdasági érdekeit közvetlenül

érintő céljánál jóval fontosabb rendeltetése és szerepe van ám a természet nagy háztartásában. Az erdők befolyásolják és szabályozzák az éghajlati viszonyokat, átveszik a levegő és a talaj sok nedvességét és azt megtartják; ebből táplálják folyóink és patakjaink eredő forrásait; megőrzik és megvédik a meredek lejtők termőföldjét s az alattok elterülő emberi javakat; védelmet nyújtanak a viharos szelek pusztításai ellen.

Az emberiségnek tehát, különösen pedig a hegyvidékekkel bővelkedő országoknak — s ilyen a mi édes hazánk is — nélkülözhetetlen nagy szüksége van az erdőkre; ezek biztosítják az ilyen országok népének jólétét s viszont ezek elpusztulása ássa alá a népek boldogulásának alapjait. Általában az embereknek, — de kiváltképpen a mi földmivelő hazánknak létérdeke nagyon is közel fűződik az erdők létezéséhez, mert a mi szép hazánk földjét védő karok gyanánt átfogó bérczek dús erdőségeiből sarjadzanak és áradnak ki azok a lüktető erők, amelyek a földmivelésnek, az iparnak és a kereskedelemnek biztosítják szívverését, vérkeringését.

Hiszen amint fennebb is mondtam, a forrás- vizek képződése az erdőktől függ, s az erdők adhatják meg csak a hegyvidék termőföldjének a biztos védelmet. Televénydús alommal borítják a föld színét, felfogják a záporosók hirtelen nagy víztömegét, s nemcsak az elmosástól védik az alattok levő mezőket, hanem a nagyon nagy felszívó képességgel bíró felső talajrétegben meggyűjtik a csapadékokat s azokat ismét lassanként visszaadják a környező levegőnek. Az erdők viszik a növényvilág feladatát képező legnagyobb szerepet a levegő szén- és élelytartalmának szabályozó munkájában.

És milyen elviselhetetlen volna a homokpuszta szélsőséges éghajlata, folytonos szélviharai, ha ezeket egy-egy folt erdő meg nem fékezné.

Pedig az emberi kapzsiság s a lelkiismeretlen rövid előrelátás, jobban mondva a jövőbe nem akaró látás mindamelletl mily nagy pusztításokat vitt végbe egész napjainkig sok helyt a hegyvidék erdős lejtőinek fairlásával.

A szó szoros értelmében véve tüzzel-vassal folyt az irtó háború az erdők ellen némely vidéken, nem kimélve a pillanatnyi haszonért a legmeredekebb hegyoldalakat sem; nem gondolva arra s nem számolva azzal a kérelhetetlenül bekövetkező veszedelemmel, hogy az erdők pusztulása nyomán — ha tán nem is máról-holnapra, de elmaradhatatlan lesz az életfelleléleltől megfosztott állatvilágnak s azt követőleg a népességnek pusztulása. Ki tudja hány évszázad törölte ki az emlékeztől azoknak a történetét, akik a mai sok-sok kopárságot hajdan oly dúsan övező erdőségre mérték az első bűnös fejszecsapást. És milyen költséges és e mellett elcsüggesztően kétséges az ilyen kopárság újra-erdősítése.

Mindennek daczára még ma is nem egy helyen túlzott elfogultság uralkodik az erdők nagy jelentőségével szemben nemcsak népünk alsóbb rétegeinél, hanem csodálatosképen még az értelmiségi

Gazsi bátyánk véleménye a városi vadászokról.

Irta: Pálosi Dénes.

Gazsi bátyánk már ismerőse olvasóinknak. Egyenes, nyers, nyakas, régi magyar ember, ki úgy a magánmint a közéletben a maga egyszerűségével, ósdi de igaz felfogásával ellene van minden olyan újításnak, mely csupán a szemnek a látszatnak szolgál.

Minden tette, minden viselkedése eredeti, nem kölcsönként utánzat, s magán hordja azon idő bélyegét, melyben élete javát leélte.

A gyakori tett szokássá erősödött, a szokás szenvedélylyé nőtt úgyannyira, hogy mindent jónak tart, mi egyéni felfogásával egyezik, míg az azzal ellenkezőt nyugodtan elveti.

Igy van ökelme a vadászattal is. Az ő szemében minden jókaputos vadász, ha tollat tesz kalapjába, vasárnapi

osztályhoz tartozó tanult embertársainknál. S épen ezért nem győzöm eléggé biztatni, lelkesíteni e lapnak minden rendbeli foglalkozásu szives olvasóit arra, hogy az erdők kegyeletteljes szeretetét, védelmét és fentartását környezetük minden rétegében állandóan ápolják, állandóan terjeszszék. Legyenek az erdőmádás hitvallásának buzgó apostolai!

Figyelmeztetés.

Azon előfizetőinket, kik az Országos Gazdasági Munkás és Cselédségéल्पénztárnak rendes tagjai, vagyis kiket munkaadójuk nevezett pénztárnál a rendes tagok valamely csoportjában könyvek mellett biztosított, figyelmeztetjük, hogy ha esetleg szolgálatukat elhagyják, tagsági könyveiket munkaadójuktól kérjék ki és vigyék magukkal, mert a törvény szigorú rendelkezése értelmében a tagsági könyv — tekintet nélkül arra, hogy a tagsági díjakat ki fizeti — annak a legszemélyesebb tulajdonát képezi, akinek nevére kiállítva lett s tőle a munkaadó által büntetés terhe alatt semmi körülmények között sem vehető el.

Amíg ismét szolgálatba lép az illető, ezen könyvekre magának kell a díjakat fizetni, nehogy biztosítása megszakadjon vagy fizetés mulasztás miatt a tagok sorából töröltessék s így a befizetett díjakat elveszítse. Ujbóli szolgálatba lépése alkalmával mutassa be könyveit új munkaadójának, ki azután belátása szerint azokra

jäger. Minden paraszt puskás rabló vadász és peccenyetolvaj. Gazsi bátyánk a városi vadászokról így nyilatkozik:

— A városi vadász jogtalanul bitorolja a vadász címet, mert halvány sejtelve sincs arról, hogy mi az a természet, s mi a sorsa, élete, szokása a természet szabad, de sokszor mostoha gyermekének, a vadnak. Már pedig ennek ismerete a vadászat abécéje.

A városi adóvégrehajtótól kezdve fel a milliomos bankárig, mindenik vadász akar lenni, pedig csak a megszokott butító napi teendőiben akar változatosságot.

Egyik a szabad levegőért rajong, másik elfásult érzékeinek keres újabb izgató szert. Vajmi kevés azok száma, kik a vadászatot magáért a vadászatért üzik.

Csuda-e akkor, hogyha ezek a »luft« vadászok lejáratják az igazi vadász becsületét s ma-holnap csak a vicezlapok tölteléke lesz.

Pedig könnyű felismerni a talmít az igaztól.

A talmi vadász ismertető jelei a nagy felszerelésben feltalálhatók. Sok pakk, kisebb-nagyobb bőrkabát, ragyogó csattos-szíjas kamásli, szőrmuff, új tarisznya mind fényes, mind drága, mind újdívatu.

Ezenkívül a stájer kalap, csupasz térd, kigyóbőr utánzatu strimfli, kakastoll császarmadár színre festve, öz- vagy szarvas-szemfog utánzattal, trombita, síp, szék egy-két-három-négy lábbal s a »Dianna« kuvaszba oltott

a befizetéseket teljesíteni fogja vagy egészen vagy részben, de mindenesetre gondoskodik a könyvtulajdonos arról, hogy a befizetések akár a munkaadó akár a saját részéről az előirt időben teljesíttessenek.

A csemetekerti és erdősítési munkálatokról.

II.

A legutóbbi számunkban a fenti cím alatt már megkezdett cikksorozat folytatásaként, az elvetendő famagvaknak előkészítését, illetőleg az azokkal való előzetes eljárás módozatait óhajtom ezuttal első sorban tárgyalni.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a famagvaknak egy része a maga eredeti természetes állapotában elvetve, csak hosszabb idő eltelte után, néha csak egy teljes év leforgásával kezd csirázni.

Időnyerés s a talajnak kihasználása érdekében szükséges tehát, hogy az ily természetű magvaknak csirára kelését mesterséges módon elősegítsük.

Ez, a különféle magvaknál különböző módon történik.

A lucz-, jegenye-, erdei-, fekete fenyőnél semmi mesterséges beavatkozás nem szükséges, de a jegenye fenyő magját — a vetés sikerének biztosítása érdekében — czélszerű vagy ősszel, vagy pedig igen kora tavasszal elvetni.

angol pointer részére rinocerus korbács fütyölővel, két puska angol szerkezettel, puskatok titkos lakattal, patronos zsák és »gürtni«, bor és pálinkás butykos, étel-kosár, ital-láda, bőrtokban kés, villa, kis és nagy kanál, szalveta, szíjjon lógó gukker, szivartartó, térkép, botos, lábzsák, bunda s több efféle.

S ha ezekből csak egy is hiányzik, vagy véletlenül elmarad, vége a vadászati tudománynak. A puska szól ugyan, de a vad szalad, a hajtó ordít, a vadász úr fizet és szidja a pechjét. Pedig más ennek a neve magyarul.

Már most el lehet képzelni, hogy a felsorolt felszerelések terhe alatt mozogni-szuszogni alig tudó alakok hogyan lehessenek vadászok?

Az igaz vadász tud éhezni, szomjazni, tűrni esőt, szelet, hideget, meleget. A fáradságot nem ismeri, a kényelmet nem keresi s nem azért megy vadászni, hogy legyen elbeszélésre, kiszínezésre, nagyításra hónapokig tartó hencegési alap, hanem azért, hogy a természet csodás templomában gyönyörködjek s imádjá az alkotó bölcsességét.

A városi vadász felségesen mulatott, ha mind a 100 és egy felszerelése hibátlanul ki- és beérkezett, ha sikerült egy-két szárnyalt vadat halálra kinoztatni az apportirozástól irtózó Diannával, ha egy-két darab nyulnak sikerült egy-két lábát ellőni, ha ételes kosara

A vörös és sima fenyő magját pedig czélszerű 14 napon át langyos vízben áztatni; az áztatás után árnyékos helyen és mérsékelt melegséggel bíró levegőn jól kiszáritani s csak azután elvetni.

A tölgyfajok magjai nem igényelnek mesterséges beavatkozást.

A közönséges és virágos kőris magjait czélszerű kora ősszel elvetni, hogy az ősz és tél bővebb nedvessége a magot tavaszig a csirázásra előkészítse.

Ha azonban az ősz és a tél nem elég csapadékos, úgy a kőrismag tavasszal nem kel ki, hanem csak a következő második tavasszal.

Ha tehát azt akarjuk, hogy a kőris magja a magérésre következő tavasszal kikeljen, legczélszerűbb azt az érés után azonnal homokkal kevert porhanyós erdei földbe rétegenként berakni.

A rétegenkénti berakás történhetik vagy egy erre alkalmas faládában, vagy pedig kint a szabad földbe.

A faládába olyképen rakjuk be a magot, hogy az edény alján mintegy 3—5 % vastagságú homokkal kevert erdei földet hintünk egyenletesen, erre reá rakunk körülbelül ilyen vastag magréteget, erre megint ujjni vastagságban homokkal kevert földet hintünk s így folytatjuk a rétegezést addig, míg az edény megtelik.

A faládának alsó és oldallapjain a levegő átjárása végett fűróval apróbb lyukakat készítünk, hogy a mag meg ne fülledjen.

Az így megtöltött edényt legczélszerűbb pinczében tartani s néha-néha nagyon csekély langyos vízzel megöntözni.

bevált, ha itala sem nagyon meleggé sem nagyon hideggé nem változott, ha szivarjai nem törtek össze s jól szeleltek, ha nem késett le a vonatról s ha a többi »ha« is mind jól sült el. Az ilyen vadász élményeiről hetekig-hónapokig hall a kaszinó, az iroda, a büro. S mikor kopottá lesz a mult, s a fantázia sem tud váriálni, következik az új kirándulás, az új »vadászat.«

Ez a városi vadászok legtöbbször általános vadászati képe. Néha ugyan a jómulatás fokozása czéljából tarkítva, egy kis parázs ferblivel, s egy-két reggelig tartó kedélyesnek nevezett lumpolással.

Ilyen társaságbeli vadászokkal együtt vadászni nemcsak hogy nem öröm, hanem valóságos penitencia.

Különben elmondok még egy esetet, abból ítélje meg a ki akarja s tud ítélni, hogy nincs-e okom fázni a városi vadászoktól.

Egy verőfényes decemberi napon frissen esett araszos hóra ébredtünk. A nap gyémánt sugarai a csillogó lepelről bántólag verődtek vissza s olyan kéjes ingert okozott, hogy az ember szeretne volna belevetni magát a szűz tiszta puha hóba. Soha meg nem bocsátottam volna magamnak, ha azt a remek időt felhasználatlanul engedtem volna elmulni. Ki a szabadba! Nyomozni, bandukolni, tanulni, olvasni a természet, a mező, az erdő nyitott rege könyvét.

A szabad földben való rétegezésnél — mi az előbbinél sokkal czélszerűbb — akként járunk el, hogy a földbe ásunk mintegy 60—80 cm. mély s a magmennyiségnek megfelelő hosszúságú és szélességű négy-szögletes gödröt, ennek aljára teszünk ujjvastagban egy réteg magot, erre jön egy réteg homokkalalakevert erdei föld és így tovább.

Az utolsó magrétegre azonban már 30—40 cm. vastag földréteget kell tenni, nehogy a téli fagy a magnak ártson.

Száraz időjárás esetén czélszerű itt is néha-néha a réteget megöntözni.

A tavasz beálltával, úgyszólván minden nap a magot meg kell vizsgálni s ha azt látjuk, hogy a csirázás megindult amint a csirának egy kis része látszik, azonnal az egész magot el kell a rendeltetési helyére vetni.

A dió, szelid- és vadgesztenye magot szintén előzetesen csiráztatni kell, és pedig olyképen, hogy a vetés előtti december hóban a szabadba ázott gödörben a kőrís magjánál leírt eljárással azonos módon rétegezzük azon különbséggel, hogy itten az egyes földrétegek legalább is 5—10 cm. vastagnak kell lenni.

Az ákác, gledits, spartium magot elvetés előtt forró vízben áztatni kell.

E három magnak a forrázása a következő módon eszközözlendő:

A magot 20—25 cm. vastagságban egy nagyobb méretű teknőbe öntjük.

Ezután a már előzetesen felforralt vizet a tüztől

Felkészültünk. Péter, Bagó és én egész lelkesedéssel, duzzadó reményekkel néztünk a mai nap elé. Ép indulni akartunk, mikor esörgős szánkó fordul be udvaromra s a szánkón két úrféle ember ül bundák és lábzsákokba bújva. Mi a fergeteg hordja ezeket épen most errefelé, kérdeztem magamban. Mire a választ a szánkáról lekászolódtott jövevények adták meg. A szomszéd megye földbirtokosaiból valók, átutazóban vannak, pihenni szeretnének ők is, lovaik is. Vendéglő nem lévén s uraság is csak egy, ezért bátorkodtak stb.

Üsse kő gondolám, tőlem pihenhetek akár egy hétig is, de én veletek ép most — ma egy perczig sem.

Kocsist, lovat Péter helyre kalauzolt, én pedig a két földes úrnak kijelöltem két szobát s tudokra adtam, hogy csak pihenjenek a meddig jól esik, mert én megyek vadászni. Vaddisznóim megharagudnának, ha ilyen remek időben nem látogatnám meg őket.

Alig hogy meghallották vendégeim a vadászat szót, rögtön elmúlt pihenési vágyuk. Könnyörögtek, rimázkodtak, hogy vigyem ki őket is magammal. Mit tehettem mást, inkább jöjjenek, minthogy én maradjak.

A szánkóból csakhamar előkerültek a fegyverek, táskák, muffok, vadászszekek. Kezdtém gyanakodni, hogy vajjon nem egy előre kicsinált kelepczébe jutottam? A köpczösebbik úr észrevette csodálkozásom és sietett

elvéve rövid ideig hülni hagyjuk, vagyis mintegy 80° C.-ra lehűtjük s a teknőben fekvő ákáczmagra reáöntjük.

A víznek reáöntése alkalmával a magot egy falapáttal folyton keverni kell, hogy a meleg víz a magot egyenletesen érje.

A teljesen forrásban lévő (100° C.) vizet a magra reáönteni nem tanácsos, mert a víz által első ízben ért magvak csirázó képességüket igen gyakran elvesztik s így a magból sok kárba vesz.

A vizet legtanácsosabb 24 órán át a teknőben a magon rajta hagyni, hogy a magburok jól megpuhuljon.

A 24 óra letelte után a vizet kiöntjük a teknőből s a magot egy nagyobb terjedelmű és vastag ponyvára kiterítve a napon megszáritjuk.

Hogy a száradás rövidebb idő alatt történhessék, fagereblyével a magot folyton keverni kell.

Mikor a mag megszáradt, akkor ismét zsákokba öntjük és legtovább egy nap leforgása után el kell vetni.

A mag teljes száraz voltát úgy ismerherhetjük meg, ha a magból egy bizonyos mennyiséget markunkba véve összeszorítjuk és a magvak szétnyitás után nem tapadnak egymáshoz.

* * *

Az erdei famagvaknak elvetéséről a már az előző számunkban előadottakon kívül e helyen megemlítenem kell, hogy a különféle famagvaknak a csemetekertben való elvetése vidékek szerint különböző módon történik.

A lombfa-famagvakat általában a már előzetesen

a magyarázattal. X-be szándékoznak menni épen vadászatra, ezért látták el magukat a teljes felszereléssel. Ugy a hogy belenyugodtam, de nem Péter, ki folyton dörmögött, sem Bagó, mert olyan sunyi módon sompolygott, mintha megakarta volna próbálni, hogy csakugyan valódiak-e a jövevények lábikrái?

Lassan, de biztosan megmásztuk a meleg forrásokat koszoruzó dombokat s megérkeztünk a természet legszebb remekéhez a százados bükköshöz. Vendégeimet felállítottam közel egymáshoz s lelkükre kötöttem, hogy szükség esetén egymásnak segítségére legyenek, én épen szemközt leszek a tulsú dombon, mert a völgyből vagy ide vagy oda törnek fel a disznók, így felállva okvetlen lövésre kerülnek.

Folytatva utunkat Péterrel s Bagóval. Alig hagytuk el vendégeimet, Péter csaknem ijedten kérdezte, hogy tudom-e kik azok az urak? — Persze hogy tudom! K. és Z. birtokosok a szomszédmegyéből! — Igen, finánczok a városból, replikázott Péter. Ismerem őket jól, az egyik a köpczös aranygalléros főfináncz, a másik csak aranyzsinóros kétesillagos. Ezek biztosan spiczliszkedni jöttek. Uram, kergessük el őket!

Jót nevettem Péter jóakaratu, de együgyű beszédén s kiadva a rendeletet, leküldtem a völgybe Bagóval együtt, hogy ott ketten szöjék tovább terveiket.

megállapított sortávolságban (rendesen 40—50 cm.) zsinór mellett kis kapával készített s egymástól párhuzamosan haladó horonyokba szoktuk elvetni.

A fenyőmagvak pedig legegyszerűbben akként vetethetők el, ha az erre a célra készített s 1 m. hosszú 5 cm. vastag és háromszög alakú keresztmetszettel bíró horonynyomó lécz segítségével a földbe horonyokat készítünk s a magvakat ebbe egyenletesen bevetjük.

A betakarás mindkét esetben közönséges vasgerelyével történik.

Ezen legegyszerűbb vetési módon kívül a magvak csemetekerti elvetésénél még több különböző vetési módot is szoktak egyes vidékeken alkalmazni. E célból igen jól alkalmazhatók a különféle vetőgépek is; nevezetesen a fenyőmagvak elvetésére a Fekete-féle; mindenféle de leginkább a lombfa-magvak elvetésére az Ivanich-féle, úgyszintén a Lótos-féle vetőgép; nemkülönben Gábor Sándor-féle vetőpálca stb. stb.

Minden erdei magnak a betakarására kiváló gondot kell fordítani. Általános szabály, hogy a famagvakat oly vastagon kell betakarni, mint a minő vastag az illető mag.

E szabályt azonban az időjárási, de főleg az éghajlati viszonyok változtatják. Melegebb vidéken kétszer, sőt háromszor oly vastag takaró réteg szükséges, mint a hidegebb éghajlattal bíró vidéken. Minden vidéken tehát ezt gyakorlati úton meg kell állapítani s azt szigorúan betartani.

A magvak betakarásánál azonban főszabály az, hogy a mag teljesen porhanyós takarót kapjon.

Míg helyemig értem, a Péter fecsegése fölött gondolkodtam s nagyon természetesnek találtam, hogy vendégeim ismeretlenek akarnak maradni előttem is, valószínűleg titkos kiküldetésük van. De egy kissé aggódtam miattuk, mert nem tudhattam, hogy nem csupán alkalmi vadászokkal van-e dolgom s hogy nem fogja-e valamelyik agyaras meggyomrozni őket?

De már késő visszamenni. Bagó rezes hangja jelez, egy helyben ugat, tehát csak egyre és nem kondára akadt. Nagysokára megindult a vad, de sajna nem felém.

Bum, bum, szól a puska, utána egy elfojtott ordítás. Kis vártatva megint egy lövés, melyet még nagyobb emberi torokból jövő ordítás nyugtázott.

Nem is szaladtam, hanem rohantam a tett helyre, hol siralmas kép tárult elém.

Egyik vendégem az utól 10 lépésnyire egy fa tövében feküdt és nyöszörgött a havon, mellette guggolt a másik vendégem hajadon fővel s vigasztalta, élesztgette társát.

Nagy nehezen megértettem az összefüggést.

Csendesen törtetve jött szembe a disznó az egyik úrra, ki vadászszékén ült. Két sikertelen lövés után, melyet kutyába se vett az agyaras, még nagyobb sebességgel folytatta útját s maga előtt találta a vadászt, kit székestől puskástól együtt egyszerűen a levegőbe félre dobott. Az érintkezés nem lehetett valami gyöngéd,

Ha a csemetekert földje nem elég porhanyós, akkor erdei földet kell takarónak oda hordatni, mert az így kiadott költség a vetés sikeres kikelése által bő kárpótlást nyújt.

* * *

A famagvak csemetekerti elvetése után következik a vetések ápolása stb.

Ezeknek leírását azonban czélszerűbbnek tartom a munkálatok időszakára hagyni s ezúttal egy kis ugrással a most mindenhol megkezdődő csemetekiemelési munkálatokra áttérni.

A csemetéknek a kiemelésére a lehető legnagyobb gond fordítandó, mert a kiemelés által életfolyamatában megzavart csemetéknek amúgy is nagy visszaszerző erőre van szükségük, hogy életműködésüket tovább folytathassák.

Legfőképen pedig ügyelnünk kell arra, hogy a hajszálgökök meg ne sértsenek, el ne szakittassanak. Minden kis gyökérszál elvesztése az erdősítés sikerét veszélyezteti.

Úgy emeltessük ki tehát csemetéinket, hogy azok hajszálgökörei lehetőleg épségben maradjanak.

A csemeték legegyszerűbb és legalkalmasabb kiemelési módja az, ha a sorok mellett oly mély árkot ásunk, mint aminő mélyen állanak a gyökerek, mely után az árok ellenkező oldalánál a csemetéket ásóval az árokba döntjük, a földet róluk lerázzuk és azután rögtön beföldeljük.

A különféle nemű és korú csemeték kiemeléséhez a talaj minősége szerint szükséges napszámos erőt az alábbi kimutatás mutatja:

mert a repülést esés és gurulás követte. Közben vagy előtte történt a segítségért kiáltás, melyre utasításomhoz híven a szomszéd gőzerővel rohant is úgy hogy kollegáját gurulás közben érte s egy kissé rövidlítő levén disznónak nézte. Bele is lőtt de csak egyszer, mert a vélt disznó emberileg ordított. Elképedés, ijedés, a helyzet fölötti töprengés színezték a képet.

Gyorsan megvizsgáltam a szenvedőt s konstataltam, hogy a disznó eléggé gavallérosan bánt vele, csak megijesztette s az ütést is a székre irányozta. De kevésbé volt lovagias a segítő társ, mert egy postát küldött a guruló bajtárs lábikrájába. Szerencsére a postának több esze volt s csupán egy vékony csatornát hagyva hátra tovább folytatta útját, így a seb jelentéktelen karczolássá degradálódott.

Mint vert had úgy kullogtunk haza. Csak Péternek volt nyugodtabb az arca s Bagónak volt vinnyogóbb a pofája, mint mikor hazulról elindultunk.

Ezek után mondd meg öcsém, lehet-e vágyódásom a híres városi jágerek ismeretsége után?

Igazat kellett adnom az öregnek, mert a hallottak eleget bizonyítottak, de magamban mégis csak azt állítom, hogy városi vadászok között is lehet hivatásos vadász.*)

*) A minthogy tényleg van igen sok hivatásos városi vadász. Szerk.

Tétel szám	A csemete		1000 db csemete kiemeléséhez, olvasásához, 100-ankénti összekötözéséhez és beföldeléséhez szükséges agyagtalajon									Jegyzet
	faja	kora	ha a talaj porhányos			ha a talaj kevésbé porhányos			ha a talaj szivajkós			
			igen sűrű vetésnél	középsűrű vetésnél	ritkás vetésnél	igen sűrű vetésnél	középsűrű vetésnél	ritkás vetésnél	igen sűrű vetésnél	középsűrű vetésnél	ritkás vetésnél	
			igás kézi	igás kézi	igás kézi	igás kézi	igás kézi	igás kézi	igás kézi	igás kézi	igás kézi	
n a p s z á m			n a p s z á m			n a p s z á m						
1	Tölgyféléknél	1	— 0·53	— 0·66	— 0·91	— 0·63	— 0·8	— 1·0	— 0·73	— 0·91	— 1·26	
2	Tölgyféléknél	2	— 0·63	— 0·75	— 1·0	— 0·75	— 0·86	— 1·13	— 0·86	— 1·0	— 1·13	
3	Ákácznál	1	— 0·6	— 0·8	— 1·1	— 0·71	— 1·03	— 1·16	— 0·75	— 1·0	— 1·31	
4	Ákácznál	2	— 0·75	— 0·93	— 1·13	— 0·81	— 1·1	— 1·25	— 0·86	— 1·06	— 1·36	
5	Kőris, Juhar, Szil, és más lombfánál	1	— 0·43	— 0·56	— 0·70	— 0·53	— 0·63	— 0·75	— 0·66	— 0·80	— 1·0	
6	Kőris, Juhar, Szil, és más lombfánál	2	— 0·53	— 0·66	— 0·85	— 0·66	— 0·78	— 1·0	— 0·75	— 0·88	— 1·03	
7	Isk. tölgyfélé, juhar, kőris, szil és más lombfa suháng	3—4	Szükséges kézi napszám			3	—	—	—	—	—	
8		4—5	>	>	>	5	—	—	—	—	—	
9		5-től feljebb	>	>	>	8	—	—	—	—	—	
10	Fekete vagy erdei fenyőnél	2	— 0·13	— 0·16	— 0·26	— 0·2	— 0·26	— 0·33	— 0·23	— 0·33	— 0·43	
11	Iskolázott fekete-, erdei és luczfenyőnél	3—4	Szükséges kézi napszám			2·66	—	—	—	—	—	
12		4—5	>	>	>	7	—	—	—	—	—	
13		5-nél feljebb	>	>	>	10	—	—	—	—	—	

Ültessünk gyümölcsfákat.

Országszerte sűrűn hallik a panasz, hogy a gazdamber manapság már meg sem élhet, annyira drágul minden; a föld jövedelme pedig, a helyett hogy megfelelően emelkednék, csökken. Általános a panasz, de kevés az olyan gazdák száma, akik a panaszok mellett — eltérve a megszokott régi kényelmes gazdálkodástól — termének is valamit földbirtokuk jövedelmének fokozása érdekében. A legtöbb gazda csak panaszodik és túrja továbbra is földjét úgy, a mint azt apjától tanulta, és hogy fokozódó szükségletét rövid időre fedezhesse, zsarolja birtokát. Az ilyen gazdálkodásnak szomorú eredménye már is szembeütően látszik az ország legnagyobb részén található, vízmosásokkal megszagattott lejtőkön fekvő kopárosodásnak indult legelőkön, elcsenevészedett erdőkön, kiélt szántóföldeken és parlagon heverő kipusztult szőlőkön, melyek a végpusztulásnak oda dova, védelem nélkül vannak az elemek romlásának kitéve. Az ily elhagyott területek teljes eltermeketlenedése, a birtokos és az egész ország kárára, csakhamar be is következnek, ha a hatóság az erdőtörvény, vagy pedig a mezőrendőri törvény ide vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával nem intézkedik az iránt, hogy az ilyen pusztulásnak indult területek kényszer-erdősítés útján megmentessenek a teljes elkopárosodástól. Az ilyen hatósági beavatkozás azonban rendszerint már csak a végső szükség bekövetkeztével történik meg, a midőn a pusztuló föld termőerejének megmentésére más mód már egyáltalán nincsen, és az ilyen mentés, az állam esetleges segélyezése mellett is, a birtokos részéről már nagyobb áldozattal jár, melynek gyümölcsét a munkát teljesítő birtokos már egyáltalán nem, vagy csak igen hosszú idő multán élvezheti. Pedig ezen területeknek igen nagy része még jövedelmezően volna használható okszerű gazdálkodás és megfelelő művelés mellett, melynek többféle módja közül e helyütt csak a gyümölcsfatenyésztésre mutatunk rá, mint olyan eszközre, a mely a gyümölcsfatenyésztésre alkalmas vidéken — erre pedig hazánk hegy- és dombvidéke kevés kivétellel kitűnően alkalmas — a földbirtok jövedelmét kevés költséggel és aránylag nem nagy munkával tetemesen fokozhatná. Hogy pedig ez nem alaptalan állítás, annak beigazolására fényes példákat találhatunk Máramaros vármegyének nagy részén, Nagybánya vidékén, Alsófejér, Nagyküküllő vármegyékben, és a magyar alföldön: Nagykőrös, Kecskemét, Szeged és Kiskunhalas városok környéken, hol a józan gondolkodású nép a gyümölcsfatenyésztés hasznos voltát megismerve, már is nagyobb kiterjedésű gyümölcsösöket létesített s ma már százazrekre rüg azon évi jövedelem, melyet ezen vidékek élelmes népe a gyümölcsösökből élvez, pedig még ezen helyeken sincsen e célra felhasználva minden alkalmas terület és a gyümölcseltartás, gyümölcsfeldolgozás és értékesítés is még igen távol áll attól, amit e téren elérni lehetne.

Földművelésügyi kormányunk a rendelkezésre álló

eszközök teljes kibaszolásával igyeckszik a népet a gyümölcsfatenyésztés hasznos voltáról felvilágosítani és a gyümölcsfatenyésztést különböző kedvezmények nyújtásával fellendíteni. Ezen célra az ország különböző részén szétesztva több száz kat. hold kiterjedésű állami gyümölcsfaiskolákat is tart fenn, melyekben főképen az illető vidékekre leginkább megfelelő, értékesebb nemes gyümölcsöt termő fák ojtványait szaporítván, módot nyújt a gyümölcsösök telepítéséhez szükséges anyag könnyű beszerzésére az által, hogy az állami faiskolák termékeit méltányosan megállapított egységárak mellett, nyereszkeedés nélkül bocsátja a vagyonosabb birtokosoknak is rendelkezésére, a szegényebb sorban élő földműves kigazdáknak, lelkészeknek, tanítóknak, állami és törvényhatósági tisztviselőknek és altiszteknek, községeknek, volt urbéres közbirtokosságoknak stb. pedig a szükséges ojtványok beszerzésénél még több-kevesebb árkedvezményt is engedélyez, mely árkedvezmények mérvéről és az ahhoz kötött feltételekről az állami faiskolák kezelői, valamint az állami erdőhivatalok is készséggel adnak a hozzájuk fordulónak kimerítő felvilágosítást. Ezenkívül módot kíván nyújtani a földművelésügyi kormány a földbirtok jövedelmezőbbé tételére azáltal is, hogy az állami kezelés alatt álló erdők birtokosainak esetről esetre benyújtandó indokolt kérelmére megengedi, hogy olyan erdőrésztetek, melyeknek talaja és fekvése a gyümölcsfa tenyésztésére alkalmas és amelyek gyümölcsösökké átalakítva jövedelmezőbbek volnának használhatók, kiirtassanak és az állami erdőhivatalok útmutatása és felügyelete mellett, a földművelésügyi miniszterium által jóváhagyott fásítási terv szerint állandó gyümölcsösökké átalakíttassanak s mint ilyenek továbbra is az állami erdőhivatalok kezelése alatt használtassanak.

A gyümölcsfatenyésztés hazánkban mindenféle örvedetes lendületet mutat ugyan, de még igen távol állunk attól, amit e téren tenni kellene és tenni lehetne. Még sok ezer holdat foglalnak el az olyan parlagon heverő régi kipusztult szőlők, elhagyatott szántóföldek, vízmosásos legelőterületek és elcsenevészedett erdők, melyek jelen alakjukban hasznot épen semmit sem hoznak és amelyek gyümölcsfatenyésztésre még haszonnal felhasználhatók volnának, — van erdei tisztás és olyan kapáló is elég, melyeken a fűtermelés mellett a gyümölcsfatenyésztés is jövedelmezően meghonosítható volna, — igen nagy még azon kör- és dülő utak száma, melyek gyümölcsfákkal szegélyezve tekintélyes jövedelmet nyújthatnának, — van még számos kisebb-nagyobb földbirtok, melyeknek jövedelme a táblák szegélyeire ültetett gyümölcsfák által fokozható volna, elhagyatottan és pusztán áll még igen sok házi kert, amely gyümölcsössé átalakítva, nemcsak a birtokos szorgalmáról tenne tanúságot, hanem állandóan szép jövedelmet is nyújtana, és végül sok község van még az országban, melynek utcái és közterei fátlanul állanak s amelyek gyümölcsfákkal beültetve egyrészt a község külső képét is emelnék, másrészt hatalmas gátul szolgálnának az esetleges tűzveszedelem továbbterjedésének és e mellett

a lakosságnak nem megvetendő jövedelmi forrásul is szolgálának.

Ne nézzük tehát összetett kézzel panaszkodva az életnek folytonosan súlyosodó terheit, hanem igyekezzünk belterjesebb gazdálkodás mellett jövedelmünk fokozásával ellensúlyozni azokat, és ehhez nem utolsó módot nyújt a gyümölcsenyésztés. Ültessen tehát gyümölcsfákat minden gazda birtokának e célra alkalmas olyan részeire, amelyek eddig kellően kihasználva még nincsenek és gondozza elültetett ojtványait szorgalmasan; fáradsága a rövid idő múlva bekövetkező haszonnal bizonyára kellően jutalmazva lesz és maradandó munkájáért utódai is áldani fogják.

(R.)

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár erdőaltiszti és erdőőri tagjai.

(Folytatás.)

Maros-Tordavármegye közigazgatási erdészeti bizottsága hasonlóan a csikvármegyei határozathoz járt el és a következőket biztosította az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár rendes tagjai sorában:

I. csoportban:

Adorján Albert Nyáradszereda, Dósa János Disznajó, Udvardi Ferencz Görgényszentimre, Asztalos Albert Marosvásárhely, Szöllősi Albert Palotailva.

Hunyadvármegye, Parragh Béla m. kir. erdőmester a dévai m. kir. állami erdőhivatal főnökének javaslatára erdővéd személyzetét két-két tagsággal vétette fel az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár rendes tagjai közé. A biztosítottak a következők:

I. csoportban:

Obermayer Sándor Alsóvárosviz, Fehér József Alsószálláspatak, Nászta Ávrám Bózes, Vaucsa Mihály Bukova, Ungur Iszai Felsőnyiredfalva, Bakó Gergely Felvácza, Kovács György Hobiczaurikány, Mátéffy György Klototiva, Szatmári Norbert Marossolymos, Rojthy Andor Nagyráspolt, Veres Pál Petrozsény, Kodilla Péter Puj, Polgár József Kiskulicza, Csiki Mihály Szászváros, Szomora József Vercza, Fürster Ignác Vulcesd, Veres Károly Zsilymacsesparossény, Kis Imre Mezöhegyaljalivádia, Kovács Mihály Boicza, Zoltán Sámuel Bród, Matyinka János Demsus, Gyauka János Felsőszálláspatak, Demeter Tivadar Gauczága, Lukács György Királybányatopolca, Nászta János Kudzsir, Bomba Antal Pojána, Rajta Bazil Nagyrunk, David Gergely Pojána, Bocskay József Radulesd, Vig János Mátyás Roskány, Pap Ferencz Tyej, Csizsár Károly Vajdahunyad, Sztenics Gergely Zám.

Az alsókubini m. kir. állami erdőhivatal javaslatára Árvavármegye közigazgatási erdészeti bizottsága elhatározta, hogy erdőreit a vármegyei erdei alap terhére az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár rendes tagjai közé felvételi.

Ezen határozat alapján a következőket biztosította említett pénztár rendes tagjainak I. csoportjában:

Gáspár Grill Revisne, Paczák Kamill Nagyfalu, Matyeásek Ferencz Podhjel, Gáspár János Lokcza és Gangyi József Babró.

A magánbirtokosok közül a lovag Hahn-féle uradalom biztosította védszemélyzetét az I. csoportba és pedig:

Kusner József Vágpodhragy, Kusner János Vágpodhragy, Polácsek Mihály Rajecz, Salek Sándor Facskó, Belcsik József Facskó, Salek János Facskó, Salek Ferencz Sztrauszké, Olesovszky József Vághéve, Bláha Dominik Vághéve, Allesch Ignác Zákopce, Csicska Mihály Vágpodhragy, Gáborik István Papradnó, Kardos Turcsan Ferencz Kardos-Vásza, Vanák István Frivald, Vlesek János Kunyerád, Csizsarik János Rakova, Krizsan Béla Sztrecsnó, Spaldon Ádám Ocsadnicza, Gábor József Ocsadnicza, Baczmányák János Ocsadnicza.

Önmaguk biztosították magukat: Szabó József, Gábor Sándor és Major Sándor hajdúvármegyei, hajdúhadbazi erdőőrök.

*

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztárnál a következők biztosítottak, illetve biztosítottak maguknak nyugellátást. Steiner Gyula erdőőr, (Tapolca, Zala vármegye) a saját költségén;

Rohonczi Dezső uradalmi erdőőr, (Kiskoh, Bihar vármegye) a saját költségén 5 tagsággal, amelyivel havi 50 kor. nyugdíjat biztosított magának;

Mezey Dániel kincstári erdőőr, (Lugos, Krassó-Szörény vármegye) a saját költségén szintén öt tagságot s így havi 50 kor. nyugdíjat biztosított magának, amely összeggel pótolja a kincstártól majdan nyerendő szerény nyugdíját.

Jól cselekednének kartársai, ha példáját követnék s majdani szerény nyugdíjok pótlásáról az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztárnál gondoskodnának, daczára annak, hogy a kincstári erdőaltisztek stb. nyugellátásának szabályozása, illetve javítása érdekében lépések tétettek, mégis el fog kelni némi pótlás, amelyet addig, a míg fiatal, könnyen és olcsón megszerezhet.

Különfélék.

Vadőr és orrvadász. Gróf Andrassy Sándor tiszadobi birtokán nagyon elszaporodtak az orrvadászok. Legutóbb is Sorom József vadőr gyanus puskalövést hallott a sűrűből. Nesztelenül ment a hang felé és egy, a sötétben bujkáló alakot vett észre, amint valami vadat épen a hátára emelt. Sorom rákiáltott: »Állj meg, vagy lövök.« Az alak nem sokat hederített a vadőr kiáltására, hanem futásnak eredt. Sorom utána lőtt. Erre a vadász megállott és visszalőtt. Valóságos harc fejlődött ki kettőjük között és vagy tíz lövést váltottak. A vadőr ellenfelének czombjába lőtt, ellenben ő nem sebesült meg. A megsebesült orrvadászt sikerült azután Pukin Lajos tiszadobi lakos személyében elfogni.

A mint meggyőződünk Sorom nem tagja az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárnak, illetve ott semmi módon színesen biztosítva baleseti veszély ellen. Mily szerencse, hogy nem fordítva történt a dolog, mert bizony úgy is történhetett volna s akkor Sorom szolgálatbuzgóságából eredő balesetből folyó munkaképtelensége idejére nem számíthatott volna sem az orvosi és gyógyköltségekre, sem a napi segélyekre, sem pedig a legszomorúbb esetben, ha az eset halállal végződik — mint a hogy már elő is fordult — családjá nem kapott volna haláleseti segélyt.

A vadorzók ellen. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter — amint a napilapok írják — a vad és vadász legnagyobb ellenségének, a vadorzónak megrendszabályozásáról intézkedik egyik újabb rendeletében. Az orvvadást nehéz tetten érni, még nehezebb elfogni. Habár fegyverrel a kezükben el is fogják őket, a legritkább esetben lehet rájuk bizonyítani a vadorzást. Azzal védekeznek leginkább, hogy eszük ágában sem volt lelőni a vadat s ezért büntetéstől is megmenekültek. A hatóságoknak ezentul ezt a védekezést elfogadni nem lesz szabad. A belügyminiszter ugyanis kimondotta, hogy aki fegyverrel idegen vadászterületre lép s mielőtt fegyverét használta volna, tetten érik, az engedély nélkül való vadászás által elkövetett cselekmény véghezvitelét nemcsak megkezdette, hanem be is fejezte; a vadorzók tehát nem védekezhetnek azzal a szokásos kifogással, hogy vadat nem lőttek, mert a hatóságok a szigorú bírságot minden körülmények közt kiróják rájuk.

Erre a hírre a Bp. H. egyik főerdész olvasója a következő megjegyzéseket teszi:

»Olyan ember írja e sorokat, aki nap-nap után halálraszánva indul ki otthonából a vadorzók istentelen gonoszsága, hihetetlen vakmerősége miatt. Valóságos guny nekem azt hallani becses lapjuktól, hogy a belügyminiszter úr nagy örömet szerzett a vadászoknak és erdészeknek, mert a vadorzók ellen ismét egy újabb rendeletet adott ki! Ó, kérem, hagyjanak föl ezzel az írott malasztal, dobják a tűzre mind s adjanak helyette egy szemernyi realitást! Mit érnek a rendeletek azok szerkesztésében, akiknek fogalmuk sincs a való állapotról. Bár akadna valaki jötevőnk nekünk szegény erdészeknek, aki megsugná a miniszter úrnak, hogy akkor fogjuk őt áldani, amikor a puszkapor árát föl emeli kilogrammonként legalább 8—10 koronára, hogy minden naplopó ne juthasson oly könnyen hozzá. Ha már semmikép sem akarják megadni nekünk e fegyveres rablókkal szemben azt a szabadságot, amit bírnak a csendőrök, legalább nehezsítsék meg a munkakerülő erkölcsrontó, léha életmódját. Hát miféle sors, miféle igazság az, hogy egy diplomás erdőtiszt, ambiciótól sarkalva megy kötelessége után s egy forgalmas helyen: közlekedési út mellett fekvő faraktárában három fegyveres vadorzó, a vidék elaljasult, munkakerülő, teljesen vagyontalan szeméjje, mellének szegezett fegyverekkel állja utját s halálos fenyegetéssel, ha fegyveréhez merne nyulni, hátrafelé lépkedve, távoznak a

negyedik után, ki hátán czipeli a vérétől pihegő szegény özet! Ez megtörtént velem, s rá harmadnap az egyik erdőőrömet vadorzóktól félholtra lödözve szállítottam kórházba. Ezek ellen csak az segít, ha a föl-eketett erdészeti személyzet csendőrségi szabályzatot kap s ha a puszkapor ára oly nagy lesz, hogy ahhoz mindenki ne juthasson hozzá, s akkor is csak a vadászjegy — vagy a szolgálati eskü-bizonyítvány előmutatása mellett.»

Más felszólalások ellenzik a lőpor árának felemelését és a czélt elérhetőnek vélik azáltal, ha csakis vadászjegy vagy más igazolvány alapján adatik ki a lőpor, melynek árusítása kizárólag az adóhivatalokra és pénzügyőri szakaszokra volna bizandó.

Általános a panasz a vadorzók elszaporodása és a vadorzás büntetésére illetékes hatóságok lanyha eljárása felett.

A vadásznaptárak hibái.

Közlő: Székely József m. kir. főerdész.

Újabb időben szokásossá vált az egyes sportezikkek elárúsításával foglalkozó czégek részéről épen úgy, mint a magkereskedő czégek részéről is, vevőiknek — az új év beköszöntése alkalmával — egy zsebnaptárt küldeni, a mely zsebnaptár egyéb hasznos tudnivalók mellett, a szigorúan vett naptári részen kívül, egy vadásznaptárt is tartalmaz.

Hogy e vadásznaptár az egyes vadfajokra az 1883. évi XX. törvényczikk 9. §-ában meghatározott tilalmi időszakot majd zöld, majd piros alaponnyomással tünteti fel — azt mindannyian tudjuk.

Az »Erdő« olvasó közönségének nagy részét, mint a vadászattal szakszerűen foglalkozót, minden esetre érdekelni fogja ama körülmény, hogy az ily módon a vadászközönség kezébe kerülő vadásznaptárak gyakran hibásak.

A hiba pedig olyan, hogy abból kifolyólag egy-egy kezdő vadász igen könnyen kerülhet csávába, a vadorzás gyanujába.

Mint ilyen hibás vadásznaptár a mult évben Faragó magkereskedő által kiadott zsebnaptár került először kezembe.

Ha azt az 1883. évi XX. t.-cz. 9. §-a értelmében összeállított helyes vadásznaptárral hasonlítjuk össze, akkor az első tekintetre láthatjuk, hogy a Faragó-féleben:

1-ször. A szarvas, däm vad és öztehénre megállapított tilalmi időszak február 1-én kezdődik — és így e szerint ezek a vadak január havában még lőhetők, holott pedig a törvényes tilalmi időszak január hó 1-ső napjával veszi kezdetét.

2-ször. Ugyanott az őzbakra megállapított tilalmi időszak már december 15-én kezdődik — holott tényleg csak január 15-étől tilos az őzbak lövése.

3-ször. Zergére a tilalmi időszak a Faragó-féle vadásznaptár szerint december 1-én — a valóságban december 15-én veszi kezdetét.

4-szer. Császármadár — a Kakas Márton szerint tulipánmadár — augusztus 15-étől december végeig szabad vadászni, tehát egy teljes hónappal tovább mint a hogy azt az 1883. évi XX. t.-cz. megengedi.

Ezeket az engedélyeket — a melyben Faragó az ő vevő közönségét részesítette — nem nézhetette tétlenül az ő leghatalmasabb konkurrens Stainer Gyula magkereskedő sem és a folyó évre küldött tárczanaptáraiban foglalt vadásznaptárában még több engedélyt nyújt nagyon tisztelt vevőinek, ugyanis:

1-szor. Hibás a szarvasbika lelövésére megállapított idő és ezzel természetesen a tilalmi idő is.

2-szor. Hibás a siket és nyírfajdkakas lövésére megállapított időszak is.

3-szor. Hibás a fogolyra megállapított tilalmi idő feltüntetése.

4-szer. Hibás a fáczán és tűzok.

5-szor. Az állandó szárazföldi szárnyasokra és végül

6-szor. A vándor- és vízi madarakra a költés helyén kiszabott tilalmi időszak.

Ezektől eltekintve pedig hibás a piros alapnyomás mindenütt, a hol az a decemberi hónapot érinti, mert itt kivétel nélkül 1—14-ikét tünteti fel csak tilalmi időszakként, 15—31-ig e szerint minden vad löhető.

Ebből a néhány példából is láthatjuk, hogy nem mindig jó a nyomtatott adatokat minden bíráló nélkül elfogadni, de sőt tanácsos a vadásznaptárakban a tilalmi időszakot feltüntető alapnyomást a naptár kézhez vétele alkalmával már az 1883. évi XX. t.-cz. szövegében megállapított tilalmi időszakokkal összehasonlítani, hogy a vadásznaptárakat e szerint helyesbítve ez által a törvénnyel — ránk nézve hátrányosan végződő — összehangolást megelőzve elkerülhessük.

Álláskereslet.

Egy 30 éves, r. kath., nős, kiszolgált lovassági altiszt, ki a magyar és a tót nyelvet bírja, úgy az erdészeti, mint a különböző vadászati teendőkben jártas, jól vizsgázott erdőőr, április 1-ére megfelelő állást keres.

Szíves ajánlatok a szerkesztőségbe kéretnek.

*

Egy 42 éves, r. kath., családostól, ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban, a tót nyelvet szóban bírja, szakiskolát végzett és szakvizsgázott, 18 évi erdészeti és vadászati gyakorlattal bíró körvadász — ki a vadfácán és kisvadvédelmében, tenyésztésében, valamint ezen vadászatok vezetésében nagy jártassággal bír — grófi vagy bárói birtokon alerdésszi állást keres.

Czím a szerkesztőségben.

*

Egy 28 éves, nős, katonaviselt, az erdészeti, gyümölcsstenyésztési és konyhakertészeti teendőkben több évi gyakorlattal bíró szakvizsgázott erdőőr, ki a magyar, ruthén és a tót nyelveket bírja — erdőri állást keres.

Czím a szerkesztőségben.

Lőjegyzék.

A vadászerdői m. kir. erdőri szakiskola tanulmányi vadászterületein az 1906. év folyamán alatt (január hó 1-étől december hó 31-ig) az alábbi hasznos és kártékony vadak ejtettek el:

A) Hasznos vad.

Őzbakk	18 darab
Nyul	1877 »
Fácán	484 »
Fogoly	51 »

Hasznos vad összesen . 2430 darab

B) Kártékony és ragadozó vad.

Borz	7 darab
Vadmacska	10 »
Róka	57 »
Nyest	2 »
Görény	20 »
Menyét	88 »
Sas	83 »
Vérese, ölyv, kánya, örvöly	371 »
Varjúfélék és szarka	1208 »
Solyom, héja, karvaly	222 »
Gébics és vizirigó	613 »
Kóbor eb	170 »
Kóbor házi macska	167 »

Kártékony és ragadozó vad összesen . 3018 darab

Kártékony, ragadozó és hasznos vad

összesen 5448 darab

Felhívás az előfizetés megújítására.

Felkérjük „Az Erdő“ azon tisztelt előfizetőit, kiknek előfizetése márczius végével lejár, sziveskedjenek előfizetésüket, hivatkozással a czímszalagon is feltüntetett előfizetési napló folyó számára, mielőbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjenk.

Előfizetések nyugtázása.*)

¼ évre (1 koronát) fizettek a következők:

Palladé Áron (1400), Bedén Tivadár (1401), Kárász Gyula (1406), Vaskovits Béla (1407), Reperuk Ferencz (1418), Lehoczky János (1432), Károlyi József (1441), Molnár Károly (1443), Rád Gergely (1450), Szakács Benedek (1451), Fazekas Sándor (1453), Rőczey Zoltán (1454), Szpevák Miksa (1455).

*) A név mellett álló szám, mely a czímszalagon is fel van tüntetve, az előfizetési napló folyó száma, melyet úgy az előfizetés megújítása alkalmából a postautalvány szelvényén, valamint bármennemű felszólamlás esetén „az” illető levélben vagy levelező lapon kérünk okvetlenül feltüntetni, hogy minden félreértés vagy késedelemnek elejét vehessük.

A kiadó hivatal.

1/2 évre (2 koronát) fizettek a következők:

Vior Pál (7), Beskid Gusztáv (10), Sárkóczy József (12), Béli György (13), Tomeszkú Valér (14), Gúth János (18), Barbon György (33), Pántlik Ignác (34), Kovács Lőrincz (35), Ziegler Gusztáv (36), Lamoss Lajos (33), Bagnovcky István (40), Orbán Imre (41), Kerekés Ábrám (43), Bálint Gyula (44), Makai György (47), Peltzmann József (48), Dobál Ferencz (55), Svenda László (56), Sztelek Lajos (58), Bevelaqua Nándor (61), Huber Mihály (63), Torma Antal (66), Nászta János (69), Krizsmár Vincze (70), Herchl József (71), Soóváry Imre (73), Balogh Dénes (79), Bence Vincze (98), Kiss Ferencz (101), Binder Béla (104), Burák Sándor (105), Suvecz Illés (106), Szilágyi János (107), Dömök Jenő (108), Daubner András (110), Braun Mihály (114), Vadas József (119), Dobó Imre (120), Nagy György (121), Körvélyessy Sándor (123), Hráskó József (125), Dobranics Pál (128), Petrofszky Miklós (129), Mike János (130), Vadkerty Menyhért (131), Krátky Lajos (133), Vecserdi György (143), Góbi József (148), Engli Vilmos (149), Zengraf József (150), Stanis Gergely (156), Barbosi József (158), Antal Imre (159), Hoffmann Péter (160), Fikker Sándor (162), Garay József (163), Nardai József (164), Bohun József (167), Fukasz János (169), Damián László (170), Pájer István (172), Láng Pál (175), Baka János (190), Breckó József (194), Gabriel Döme (195), Fekete Sándor (196), Hübl Ádám (198), Kérai János (199), Fehér Gyula (200), Dudás György (202), Gyuri György (206), Györe Mihály (209), Kropacek Lajos (212), Kolos István (215), Schmid Ernő (216), Valach Pál (217), Pózna Rezső (218), Löffler Antal (219), Koszován János (221), Tamás Károly (223), Eib Gusztáv (224), Balogh Béla (225), Müller János (226), Palczér Sándor (228), Szedimayer Pál (229), Bistye János (234), Warinszky Miksa (235), Merza Albert (236), Stempák Ferencz (238), Bárbany Miklós (239), Gyorgyevits Szilárd (240), Imre Mátyás (244), Kossányi János (250), Szomora József (253), Plenka Ágoston (254), Leinwetter Márton (255).

(Folytatjuk.)

Kerestetik

két nőtlen vizsgázott erdőőr.

Javadalmazás: 840 korona évi készpénzfizetés, lakás és fűtés.

Magyar és román nyelvben jártasak előnyben részesülnek.

E. 18. 1-3

Bihari erdőipar r.-t. Dobrest.

A vadász-vizsla.

Gyakorlati útmutató a vizsla nevelés-, tanítás-, használat- és gyógykezeléshez.

Második kiadás.

Ára 1 kor. 50 f. a szerzőnél: Stark Dezső főerdész, Drávatamási (Somogy m.) E. 19. 1-*

23.737 I. B. -2.

Luczfenyő cserkéregeladás.

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság kerületében, az 1907—1911. évek alatt tarolásra kerülő rendes fenyőfa-vágásokban termelhető cserkéreg az erdőigazgatóságnál ez évi márczius hó 21-én d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen eladatik.

A vágások erdőgondnokságok szerint a következő 3 csoportba soroltattak és bocsájtatnak árverés alá: I. a körösmezei 3 erdőgondnokságban 5 év alatt termelhető 51.721 métermázsára becsült cserkéreg 66.720 kor. kikiáltási árral; II. a tiszabogdányi 3 erdőgondnokságban 74.474 métermázsára 98.268 koronával; III. a rahói és fejérpataki erdőgondnokságokban 14.144 métermázsára 21.070 kor. kikiáltási árral.

Árverési és szerződési feltételek a földmivelési miniszterium erdészeti főosztályában, az erdőigazgatóságnál és az illető erdőgondnokságoknál megtekinthetők s kívánatra a versenyzőknek megküldetnek.

Földmivelésügyi miniszter.

E. 17. 1-*

Égercsemete eladó

gróf Nádasdy Tamás erdészeténél
Nádasdladányban, Fejérmegye

Magonc 8—12 % magas ezre . . .	5	Kor.
» » » » százezer . . .	400	»
2 éves iskolázott 30—40 % ezre . . .	10	»
» » » » tízezer . . .	85	»
3 éves » 45—70 » ezer . . .	20	»

helyben, Fejér-Zichyfalva állomásra szállítva.

E. 15. 2-4

Gyümölcsfa-csemetékkel nagyban

faiskolák létesítésére, gazdasági egyesületeknek nagy mennyiségben, jól és jutányosan szolgálhatok.

Nagyobb szükségleteknél különleges árajánlatokkal készségesen szolgálok. — Készlet 1 éves átültetlen és 2 éves átültetett:

több 1/2 milliónál alma — valódi vadalma

közel 1/2 millió körte — » vadvadkörte

cca. 1/4 » birs — dugványcsemeték

100.000 drb kajszin, mandula és őszibarack. — Készletben vannak továbbá nagy mennyiségben sorfák, különösen gesztenye és gleditschiafák ezerszámbra.

cca. 1/4 millió Mariannaszilva — dugványok

» 1/4 » Myrabolana és szilva

» 1/4 » Meggy és cseresznye

vannak továbbá nagy mennyiségben sorfák, különösen

Árjegyzék, dúsan illusztrált, kívánságra ingyen.

Ny. 2. 6-*

Mühle Vilmos, faiskolák,
es. és kir. udvari szállító Temesvár.

SCHERTER TIVADAR

előbb PAUSENBERGER

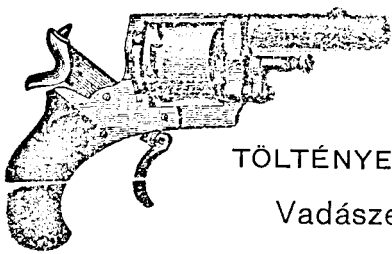
VASKERESKEDÉS

Temesvár-Belváros,
Hunyadi- és Jenő herceg-utca sarkán.

Telefon 499.

Legnagyobb választék Vadász-, Madár- és Flaubert-
fegyverekben, Forgópisztolyok, Browning-ismétlő

pisztolyok, Flaubert-pisztolyok.

AMERIKAI
LÉGFEGYVEREK

TÖLTÉNYEK és SERÉT

Vadászeszközök.

Ny. 5. 6—*

KOLARITS

NÁNDOR

Első délmagyarországi egyenruházati intézete
és férfiruha műterme

TEMESVÁROTT

szállít legjobb **egyenruhát,**
egyenruházati czikkeket és polgári ruhát
előnyös feltételek mellett.

Ny. 4. 6—12

SORFÁK.

Erősebb fákbani nagyobb szükségletnél speciális aján-
lattal állók szolgálatra, — különösen

Acer, Gesztenye, Gleditschia, Fraxinus,
Maclura, Quercus, telt Crataegus, Robinia
stbi-ből.

Mühle Vilmos, faiskolák,
cs. és kir. udvari szállító

Temesvár.

Ny. 3. 6—*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BLUM ÉS TÁRSA

ELSŐRANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET

BUDAPEST IV, Kossuth Lajos-utca 14/16. sz.

Mesteri szabású, izlésteljes csinos kiállítású
erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönbön felszerelési czikke szállítására.

Ezen lap előfizetői által nálunk rendelt czikkek számlaösszegéből 1 1/2 %-ot adunk át a fentebb ter-
vezett erdőaltiszti alap javára.

Hivatalos úton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, h o s s z a s gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos
elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelő legteljesebb megaláztatására
hoztuk kivételbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem
vágó czikket készsággel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivételére különösen kiváló gondot és figyelmet
fordítunk.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részlet-
fizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz
kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM ÉS TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságú földmivelésügyi
Minisztérium hivatalosan megbízott erdőészeti egyenruha szállítói.
Az »Országos Erdészeti Egyesület« rendes tagjai.

E. 6. 6—*

